VI. évfolyam Celldömölk 1909 február 7. [illegible]

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 filler.

Felelős szerkesztő: DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön. Ide intézendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemű pénzügyletek.

Olaszországi Levelek.

(Fábián Gyula könyve.)

— Irta: Barabás György. —

Lapunk t. olvasói előtt nem ismeretlenek azok az olaszországi levelek, melyeket »kis hugának« irogatott Fábián Gyula, a sárvári polgári fiuiskola sokképzettségű, fiatal tanára. E levelek most összegyűjtve, egy csinos könyben jelentek meg, még pedig Anconából irva egy, Assisiből három, Perugiából három, Arezzóból egy, Siennából kettő, Chinsiből egy, Rómából négy és végül a „Villám" hajó fedélzetéről egy levél. Ezek most együttvéve egy oly olvasmányt alkotnak, amelyet a legjobb szivvel ajánlhatunk minden művelt család hajlékába, de legkülönösebben az ifjuságnak figyelmébe. Mily nagy különbség van egy ilyen élvezetes, szép nyelven, mintegy társalkodva elmondott s amellett fölötte érdekes és tanulságos olvasmány és a sok sekélyes, gyakran triviális, nem ritkán az erkölcsi alapokat sértő tárcacikkek és folyóiratok között! Hisz mindenki tudja, hogy az irodalom részéről az ifjuságot ma nagy veszedelem fenyegeti. Szelyuk-e a gomba módon szaporodó s a bacillusok fürgeségével terjedő" pornografiáról? — Vagy az u. n. „modern irodalom"-ról, az uj filozófiai elméletekről, szabadosságot hirdető regényekről, versekről, novellákról, karcolatokról stb., melyek az erkölcstelenségnek, a vallástalanságnak, hazafiatlanságnak, ledérségnek készitik elő talaját, a fiatalság szivet mocsokkal, piszokkal telitik?

Fábián könyve ritka alapossagu tanulmány és elmélkedés. Leveleiben kézzelfoghatóan állitja elénk az olasz városok, különösen az *örök városnak* művészeti és régi tárgyait. Nem száraz adatokat, nem is mesterségesen kiszinezett mesés részleteket tár az olvasó szeme elé, hanem a régi müemlékeket, épületek, szobrokat, festményeket a történeti hűségnek megfelelő históriájával ismerteti meg az olvasóval, kedvesen, poétikusan, fokozódó hatást keltve. Fokról-fokra vezet a művészetek szentélyébe. És ez az, ami egyszerű, nemes, fenkölt stilusban megirt könyvét értékessé teszi. Ma-nap ritkán akadunk oly ifjusági művekre, melyek a szépművészetek iránti nemes érdeklődés felé vezetnék a fiatalságot. Napjainkban a sociális gondolat mellett leginkább a művészetet emlegetik. Joggal mondják, hogy „művészi nevelést követelnek már a legalsó fokon, művészieszé akarják varázsolni az utcát, a lakást s a művészieszé tett környezettől a kedélynek, a gondolkodás- és [illegible]

TÁRCA.

A pénzről.

— A pénz fogalma, eredete és szerepe a magyar nemzet történelében. —

Irta: Lutsz Lajos.

(Folytatás.)

A törökök kiüzése azonban a magyaroknak sokkal többe került, mint az osztrákoknak, mert mig Magyarország a katonaság költségeiből 70 százalékot, a jóval vagyonosabb, örökös tartományok csak 30 százalékot viseltek; utóbbi 51:49-hez volt az arány, amihez mi is mindinkább közeledünk a mai kvótával Az ország csupán adóban 4 év alatt 20 milliót fizetett. Sopron- és Vasvármegye naponkint 3250 ftot.

A háboruk által elpusztitott területek benépesitésénél ismét a pénz volt a főcél, mert »ubi populus, ibi obulus« — tartották. Sőt a jóletet is azért tartotta Kollonics fejlesztendőnek, hogy időnként eret lehessen rajta vágni.

A kincstár sok 100 mérföldnyi gazdátlan jószág birtokába jutott a török kiüzésével, melyek egy reszét a győztes tábornokoknak ajándékozta, igy Savoyai Eugen herceg kapta a béllyei uradalmat; a többit eladták, jórészt külföldieknek. Az adót azonban mégis mindig srófolták és a népnek rosszabb helyzete volt, mint a török alatt és maguk az exequáló katonák is beismerték, hogy lehetetlen az adót behajtani. Emelték a só árát és egész sereg uj adót hoztak be, mint egykori vers mondja:

Neve hol accisa, hol repartitio,
Hál pediglen seint, avagy hol portio,
Mindenfele adó, nagy contributió.

Az adó behajtását pedig igy jellemzi:

A sok komiszáros, mint a kurta kopó,
Hizlalja erszényét, mert magyaron kapó,
Fürkész, mint vizsla.

Behozzák a dohányegyedáruságot, monopoliumot és évi 8000 frtért adják bérbe. Sőt még bélyeges pipákat is hoznak forgalomba. Szegény jobbágyra igazán vétkett, hogy

Vérrel szántja földjét,
Vérrel boronálja! —

Erdélyben sem voltak jobb állapotok! Sokan nejüket, gyermekeiket rabszolgáknak adták el Temesvárott a töröknek, hogy az adót megfizethessék. A kereskedés csaknem egészen tönkre ment. Az adós a kamatot sem birta fizetni, mely ekkortájt 10 százalék volt.

A Kollonics-rendszer után megtermette gyümölcsét s felhangzott az országban a jelszó: ki a németet! A vérig sajtolt nép féktelenkedni kezdett. Megszületnek a szegény legények. A közhangulat pártjukba fogja és csak vezér kell, aki a mozgalom élére áll. Ez a vezér volt II. Rákóczy Ferenc. A nép özönlött hozzája. Azt beszélték, hogy a portiót, adót kiüzni és a sót felszabaditani jó. A fejedelem az első öt éven át nem is kivánt adót az országtól, mert hiszen maga dusgazdag volt, birtoka mintegy 1,200,000 holdat tett, Ünnepélyek alkalmával 400,000 ft. értékü ékszert is hordott magán. De a nép nem is adózhatott, hiszen maga katonáskodott, maga életeszte magát. (Folytatása köv.)

Tibortz Sándor

férfi és női angol és francia szabó

CELLDÖMÖLK, Sági-u. (Takáts-ház)

Vállal mindennemű férfi és nő angol és francia szabás ruhák készitését.

Levagló és sportöltönyök kitünő szabásban.

Tanulóleányok felvétetnek.

lekvésmódnak szelidülését, finomulását várják.«

Fábiánunk tanári pályájának kezdetén már észrevette, hogy a nagyközönség igen jelentékeny részletnek tartja a szellemi nevelésben a művészi elemet. Szép könyvének ez a gerincze: művészi nevelést adni az ifjuságnak. Fábián Gyulának tehát éppen az a nagy érdeme, hogy könyvében nemcsak szórakoztat s nemcsak finom kézzel nyul a sziv hurjaihoz, hanem az értelemhez is szól s oktatva nemesiti a szivet.

Ártatlan mulatságok, csevegések segitségével plántálja a fiatalság szivébe a szép és a nemes megbecsülésének és dicsö voltának elveit. A mult szeretetével és megbecsülésével s uti élményeinek élénk elbeszélésével szórakoztatja olvasóit. Megismerjük az olasz földet, az olasz népet s annak szokásait, életét szellemét, társadalmát stb.

Előadásában az érzelmi elem domborodik ki. Szivből és szivhez szól. Valóban nemes és magasztos célt tüzött maga elé a könyv irója; célját azonban akkor éri el majd igazán, ha könyvét minél többen olvassák, azért annak megszerzését melegen ajánlom a családoknak, különösen pedig az aranyos ifjuságnak.

Megemlitendő, hogy Dinkgreve Nándor nyomdai intézetének becsületére válik a 144 lapra terjedő könyv kiállitása. Megrendelhető minden hazai könyvkereskedésben.

Gazdaság.

Állatok a szabad levegőn. Hogy mennyi előnnyel jár az állatoknak a szabad levegőn való huzamosabb tartása, erről egy német szakember a következőket irja: Fölbecsülhetetlen értékkel bir az, ha a legelő állatok nemcsak az alatt az idő alatt, mig voltaképpen táplálkoznak, időznek a szabad levegőn, hanem az egész legeltetési idényen, vagyis öt hónapon át tető alá se kerülnek. A tapasztalás azt mutatja, hogy az állatok a nyári forróság idején éjjel legelnek a legjobban, amikor a legyek, szunyogok nem bántják, mig ellenben a forró nappali órákat többnyire árnyékban töltik. Egészségi szempontból a szabad levegőn való folytonos időzés rendkivüli jelentőséggel bir. Bizonyitásra nem szorul, mekkora különbség van a romlott, mindenféle ártalmas gázokkal telitett istálló-levegő s a tiszta, egészséges, szénsavdus szabad levegő között. A növendékállatok számára tehát nemcsak fölösleges, hanem egyenesen ártalmas istállót létesiteni. Nyilt pajta teljesen elegendő ahhoz, hogy az állatok viharos idő, vagy a forró nap elől menedéket találjanak. Ezt sokkal könnyebben lehet elérni azáltal, ha a legelőn facsoportokat ültetnek. Az esőt nagyon szeretik az állatok s ha módjuk van rá, mihelyst esni kezd, kimennek a szabadba. Az eső igen sokban hozzájárul a tisztálkodásukhoz s olyan állatok, amelyek éjjel a szabadban időznek, sokkal tisztábbak, mint az olyanok, amelyek éjjelre istállókban vannak összezsufolva. A hűvösebb, vagy hideg éjjeleken való künnidőzés sem alkalmas az állatokra. Igaz, hogy a alacsonyabb hőmérséklet sok meleget von el a testtől, amely meleget tehát pótolni kell; de ez izgatja az állatok étvágyát és bővebb táplálkozásra készteti.

A főelőny itt azonban az állatoknak betegség ellen való megedződése. Tapasztaltak, hogy olyan állatok, amelyek eleinte tuberkulozisra reagáltak, később meggyultak, vagyis a betegség iránt való hajlandóság megszünt bennük. Fontos azonban az egyes legelőrészletek elkeritése, nehogy az állatok elszéledjenek s a fiatal bikák összekerüljenek az üszőkkel.

Patkányok és egerek irtása. Olvasóink leirásból és talán gyakorlatból is ismerni fogják a patkányok és egerek ellen használt azt az irtásmódot, hogy liszttel kevert, finom porrá tört gipszet tesznek ki tanyérra, mellette másik tányérra pedig ivóvizet. A finom porrá tört gipsz alul van a tányéron, erre vékony réteg liszt szórandó. A patkányok a liszttel együtt kevés gipszet is fognak enni, ha pedig mindjárt isznak is utánna, ami valószinü, a gipsz megdagad a gyomrukban s a kártevők elpusztulnak. Egy francia recept szerint hathatós irtószer patkány ellen az is, ha jókora mogyorónagyságu parafadarabokat zsirban jól kisütnek. A patkányok e »süteményt« szivesen föleszik, mivelhogy azonban a parafa emészthetetlen és a gyomorból eltávolithatatlan, a kártevők elpusztulnak tőle. Parafa helyett spongyát is lehet használni. Mindenesetre nem ártana a gyakorlatban kipróbálni.

MEGHIVÓ.

A Nyugatmagyarországi Földmivelők Gazdasági Egyesülete

1909. febr. 11-én, csütörtök d. e. 10 órakor

tartja

I. vándorgyülését

KAPUVÁROTT

az ottani áll. polg. iskola tornacsarnokában.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. A községi szövetkezetek fejlesztése Előadó: **Mesko** Pál, a Magyar Gazdaszövetség titkára.
3. A gazdakörök helyes működése. Előadó: **Molnár** István.
4. Zárszó.
5. Esetleges inditványok.

Kelt Szombathely, 1909. január hó 20-án.

A Nyugatmagyarországi Földmivelők Gazdasági Egyesülete nevében:

Giessswein Sándor s. k. alelnök — **Lachne Hugó s. k.** igazgató-elnök.

De Pottere Bruno s. k. igazgató.

HIREK

Előléptetett vármegyei jegyző. Guáry Leó vármegyei aljegyző az IX. fizetési osztály III. fokozatából, ugyanezen fizetési osztály II. fokozatába lépett elő.

Sóhajaim . . .

Sóhajaim mindig csak tehozzád szállnak,
Mint gyermekei az olthatatlan vágynak,
S mindenegy sóhajom elviszi tehozzád
Vergődő szivemnek egy-egy kis atomját.

Sóhajaim hozzád addig-addig szállnak,
Marteléka addig leszek a nagy vágynak,
Amig egy utolsó, vágyódó sóhajba
Elrepül szivemnek utolsó darabja.

—KIS.—

Az »Olaszországi Levelek« cimü munka már megjelent. Az ára 1 kor. 40 fillér. Kapható lapunk kiadóhivatálában. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

Táncmulatság. A vasutas-szövetség e hó 1-én este tartott táncmulatságán az egész vidék képviselve volt. A terem lenyőgalyakkal diszitve, már régen volt olyan látogatottságban mint ez alkalommal. A villanyvilágttás különösen meglepte a közönséget. A társaság különben is a reggeli órákig maradt együtt.

Az epilépszia (nyavalyatörés) gyógyitása. A világ legkiválóbb orvosai szüntelenül fáradoznak és kutatnak ujabb gyógymódok után az emberiségre sulyos átokként nehezedő betegségek ellen. E betegségek talán legborzalmasábbika az Epilepszia. E bajban szenvedőknek vigaszul szolgálhat azon értesülésünk, mely szerint egy magyar orvos e betegség ellen uj és hatékony módszert — amely már külföldön is méltó elismerésben részesült — alkalmaz, gyógysikerrel. Ez orvos Budapesten, Nagykorona-utca 18. sz. alatt lakó Szabó B. Sándor dr., ki készséggel nyujt felvilágositást mindazoknak, kik gyógyitó módszere segélyével e sulyos bajtól szabadulni óhajtanak.

Uj pénzek. Az osztrák kormány uj törvényjavaslatot terjesztett a Reichstrath elé, melyhez hasonlókat a magyar kormány is rövidesen be fog nyujtani a magyar parlamentnek. A törvényjavaslatok uj ezüst pénzek kiveréséről és a tizkoronás bankjegyek forgalmának emeléséről szólnak nevezetesen 100 millió K. értékü ezüst egykoronás és 50 millió K értékü ezüst kétkoronás fog kiveretni utóbbiak az ezüst egyforintosok helyének betöltése végett. Ebből a 150 millió K. ezüstpénzből Ausztriára 105, Magyarországra 45 millió esik. A tizkoronás bankjegyek kiadása jelenleg 160 millió koronában van kontingentálva; jövőre a kontingentálás megszünik és az Osztrák Magyar Bank, ép ugy, mint a huszkoronást, tetszés szerinti mennyiségben hozhatja forgalomba.

Az éj csendjéből. A mult évi jó bortermés hatása a vig farsangon pajzán kedvre tüzelte városunk fiatalságát. Kedd virradóra a Sági-utcában letörtek egy villanylámpát, Vass János cukrász cégtábláját pedig elvitték. A csendőrök nyomozzák a tetteseket.

Közgyülés. A Függetlenségi és 48-as Kör ma tartja évnegyedes rendes közgyülését a Korona szállodában levő helyiségében. Tárgya lesz a mult évi számadás megvizsgálása, a választmány ujbóli megalakitása és az esetleges inditványok. A közgyülést társasvacsora fogja követni.

Linzer Mihály merseváti vendglős febr. 13-án vendéglői helyiségében zártkörü táncvigalmat rendez. Személyjegy 80 fill, családjegy 1 K 60 fill. Kezdete este 6 órakor.

CSARNOK.

Olaszországi levelek.

Irta: **Fábián Gyula**

(Folytatás.)

után Raffaelo Santi-nak a stanzáihoz jutunk. Ezek még teljesen ép freskók és abból az időből valók, mikor a mester művészetének delén állott. Részletesen nem beszélek róluk, csak megemlitem azokat a tárgyakat, amelyekkel ezek a képek foglalkoznak. »Borgo égése« — »Nagy Károly megkoronázása« — »Disputa« — »A Parnasszus« — »Az athéni iskola« — »Attila Róma előtt« — »Constantin győzelme« — »Constantin keresztelése.« — No ezek a főbbek. Hogy nagyon szépek, mondanom sem kell, legtöbbjét másolatok után ugy is ismeri.

A stanzák folytatása a loggiák. Szintén Raffael munkája, de én itt semmi különöset nem találok. Figurális kompozició itt nincs is, csupa diszités az egész.

A vatikáni képtár gazdagsága nem a képek sokaságában, mint azoknak szépségében és értékében van. A kép kevés itt, de a legnagyobb mesterek neveivel találkozhatunk. Nekem mégis egy ismeretlen nevü mester képe tetszett meg. Quercino: »Magdolná«ja. Azt ábrázolja, mikor a szerelmes asszony eljön husvét-hétfő virradóján, hogy halottját láthassa, bebalzsamozza és a sirt üresen találja. Micsoda végtelen bánat van azon az asszonyi arcon! Hogyne, még holttestét is elvesztette!

Én ezt a képet néztem legtovább.

Van modern gyüjtemény is. Majdnem minden képe az ujabbkori martirhalálokat ábrázolja. Nagyon szép képek. —

No már sok mindent láttunk, talán el is fáradtunk, hát jerünk sétálni. Ugy is szép az este nagyon, a Janiculum séta-utja meg gyönyörü. Persze csak képzeletben vihettem magammal, mert a valóságban ezt a sétát az utitársnőmmel tettem meg, mert kölcsönös előitéleteink dacára szerettünk együtt lenni. Tehát most is együtt mentünk fel a Janiculumra.

Csendesen beszélgetve ballgattunk a pálmaligeten át a hegygerinc szélére, ahol az isteni kilátás némává tett minket. Nem lehetett ott másra figyelni, mint a »város«-ra, melyet egész szépségében láttunk magunk alatt. A nap már lement, de az ég még fényes rózsaszin volt, amelyből szinte vakitva ragyogtak ki Róma fehér épületei. Csak az Angyal-vár volt fekete. Mint valami nagy sir. Hiszen az is. És olyannak látszott az egész Róma, mint egy olyan asszony, aki valamikor nagyon szép volt, de már arca ráncos és most kendőzi magát. Az uj, modern épületek épen olyanok a többi pusztuló ház között, mint a fakuló arcra tett pirositó. Alatta romlik tovább minden. Rom lett már Róma, de még féltve őrzik és látszólag most is az, ami volt, az »örökké ifju város«. — Ilyennek kell még mutatni a világnak, az idegeneknek. Hisz idegen pénzből él tetemes része. Ezért nem omolhat össze a forum, ezért áll még szt. Péter temploma, a sok csoda mind, tartják őket, mint a komédiásokat, akikkel pénzt lehet harácsolni. Talán az ég rózsaszine is mesterséges. Azért csinálta az olasz, mert igy hatásosabb a panoráma.

Szegény szent város . . . Szegény Róma! —

*

Róma, 1908. julius 8.

Nem lehet Rómát Michel Angelo említése nélkül elhagyni. Művei, melyek itt vannak, szinte elhomályositanak minden mást. Nem versenyezhet az ő művészetével semmi. Aki látta a szent Péter-templomot, a sixtusi kápolnát, a Pietát, Mózest, — az nem fog többé megszabadulni attól a varázstól, amelyet benne ezek a művek keltettek.

A Mózesről lehetetlen nem beszélni, mert egész utam legszebb momentuma az a két óra volt, amit ez előtt a szobor előtt ülve és ezt a műalkotást bámulva — töltöttem.

Nagyobb hatást rám eddig még egyik műremek sem tett, mint ez.

Én ha Michel Angelot el akarom magamnak képzelni, mindig a Mózesra gondolok.

Láttam pedig elég arcképet róla, de hiába, egy sem maradt meg emlékezetemben, mindig csak Mózest látom. Ez ő, — Michel Angelo maga!

Ha az arcvonások és a test nem is az ő arcának és alkatának másolatai, de az a lélek, amely Mózesről sugárzik le, mindenesetre az övé. Telhetetlen, megalkudni nem tudó lélek. Annyira elbizakodott, hogy Istennek hiszi magát. Ugy is tesz, mint a bibliai Ur, aki miután megformálta agyagból az embert, rálehelt — lelkéből adva lelket művének. Michel Angelo is művészi ihlettségében eltelve, teremtő lelkének szinte határtalan erejével, izgatottan ráüt kalapácsával alkotására és felindulva kiált rá: »Szólalj hát meg Mózes!«

Valóban csak ez hiányzik még ebből a szoborból. Máskülönben él ez. Amint ott ül az a hatalmas alak, szinte fél az ember, hogy azonnal megmozdul. Én M. Angelonak vélve őt, nem is várhattam mást, minthogy azonnal felugrik, egy márványtömbhöz rohan és faragni kezdi azt. Hatalmas ütésekkel, mint a művészhistória mondja, felülről kezdve, le, egész az alak talapzatáig, nagy sikokban haladva, nagy márványdarabokat pattantva le, faragja ki a szobrot, saját szavaival: »kihámozza az eszmét a kőből, mely minden kőtuskóban benne van, csak tudni kell azt kifejteni belőle.« — És ő tudta is.

*

A „Villám" hajó fedélzetén, 1908. jul. 9

Megyünk hazafelé.

Vége van a szép napoknak.

Tegnap a déli gyorsvonattal indultunk el Rómából.

Az ut Anconáig meglehetős unalmas volt, nem történt semmi különös.

Annál inkább részünk volt Anconában a nem épen kellemes, de emlitésre mindenképen méltó dolgoknak.

Mikor odaértünk, a társaság egyik része a tengeri fürdőbe ment, hogy mégegyszer megfürödjön a sós vizben. Egy-két társunkat azonban megkértük, hogy menjenek abba a hotelbe, ahol idejövet szállva voltunk, hogy szobákat foglaljanak le számunkra, mert igen el voltunk fáradva és a hajó csak másnap reggel indul. Szükségünk volt tehát az éjszakai nyugalomra.

A fürdőző kompánia igen jól érezte magát a sós vizben. Jókedvüen lubickolt a vizben, mely langyos volt. Béla a nyilt tengerre is kiuszott egy darabon. De a mulatozás csakhamar véget ért.

Visszajöttek a szállascsinálók azzal a rémhirrel, hogy nincsen szoba, nincsen szállás, a sienai társaink pedig a tegnap esti vonattal elutaztak.

Ennyi rossz hir már sok volt egyszerre. Hej, hogy ugrálták ki a fürdőzők a jó vizből, mikor a veszedelemről hallottak. A hölgyek olyan hamar öltöztek fel, hogy talán rekordot nyerhettek volna az öltözködés terén.

Mindnyájan ijedten ostromoltuk a szálláskeresőket, miért nincsen szállás?! Felvilágositottak bennünket. A katonaság u. i. valami gyakorlatot tart, megszállotta az egész várost és minden helyet elfoglalt.

Busan ballagtunk a városba, töprengve azon, miképen oldjuk meg a szálláskérdést? Az egyik rész átvirrasztani akarta az éjszakát, a másik visszaakart menni a vasuti állomásra és a várótermeket megszállni. Egyik terv sem tetszett. Különösen szegény hölgyeinket sajnáltuk. Mindenki azon gondolkozott, hogy legalább nekik, hogy kéne szobákat keriteni? Én azután magamra vállaltam (mint aki valamennyire el tud boldogulni az olaszokkal), hogy mindenképen szerzek szállást.

Találtam is hotelt, ahol volt még egy pár el nem foglalt szoba. Nosza elkezdődtek a tárgyalások a kapzsi szállodással, aki visszaélve szorult helyzetünkkel, igen magas árakat követelt cameraiért. Egész csuda veszekedés volt az, amit mi ott véghez vittünk. Végre sikerült (sok pénzért) annyi helyet kierőszakolni, hogy két személy kivételével az egész társaság helyet kapott. Az a két személy pedig Berci volt, meg én.

Mi ketten azután »nyugodalmas jó éjszakát« kivánva társainknak, el is mentünk a hotelből, tanakodva azon, hogy töltsünk el egy éjszakát, ilyen vad, idegen városban. Keressünk egy vendéglőt — vélte Berci addig majd ott ülünk, mig ki nem dobnak.

Találtunk is egy kurtakocsmát. Igen megtetszett nekünk, betértünk hát. Vacsoráltunk (tengeri halakat) és csendesen pityizáltunk. Volt ott egy csinos menyecske, a vendéglős felesége, hát időpusztitási szempontból elkezdtem neki kurizálni. Nagyokat mulatott a hamis az én olasz beszédemen, tetszett neki nagyon. A koszt volt a beszéd-tárgy. Én megtanultam a maccaroni készitést, ő pedig viszont a savanyu-káposzta fabrikálásának miféntjével ösmerkedett meg. Csak az volt a baj, hogy nem tudtam megértetni vele, hogy voltaképen mi is az a káposzta. Nem tudtam az olasz jelentését. És ugy lehet, hogy az én gastronómiai előadásom nyomán csizmatalpat savanyit be majd kedves életepárjának. Váljék egészségére!

(Folyt. köv.)

Kifogástalan munka.
Olcsó árak!

Felvételek csütörtökön, szombaton és vasárnap — borult időben is — művészies kivitelen készülnek.

BELTZ GYÖRGY, fényképész.

Felvételek házaknál is eszközöltetnek. ::

Műterem: Celldömölk, Ferenc József-u., (Posta közelében). Gyermekfelvételekben különlegességek. :: Nagyitások elfogadtatnak.

Beszélőgépek

és hanglemezekből nagy raktár

Dinkgreve Nándor

könyv- és papirkereskedésében.

Eredeti felvételek elsőrendő művésznők, művészek és zenekarok játékairól.

Több ezer lemez raktáron.

Lemezáregyzék kivánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Mozgofénykép. Az Apolló Bioskop napok óta állandó derültségben tartja a publikomot a Korona nagytermében. Ma, vasárnap d. u. 5 órakor felhelyárakkal, este 8 órakor rendes helyárakkal láthatók a tetszőleges és derültséget keltő képek, melyek megtekintésére felhívjuk a n. é. közönség b. figyelmet. Családi műsor!

Mulatság. A nagysimonyi izr. ifjuság — az alakuló ifjusági egyesület javára — márc. 7-én Purim-estélyt rendez.

Borzalmas halál. Özv. Sebestyén Jánosné sz. Varga Fáni tokorcsi származásu asszony Buchsbaum Lipót pápai izr. tanitonál szolgált, mint cseléd. Múlt hó 29-én este 7 órakor bement az egyik szobába, hogy utána nézzen, ég-e a tüz a kályhában. Amint a kályha ajtaját ki akarta nyitani, az átizzott vas megégette az ujjait s amint ijedtében visszakapta a kezet, a másik kezéből kiütötte a lampát. A kiömlő petróleumtól csakhamar lobbot vetett a ruhája. Kétségbeesett jajveszékeléseire ijedten szaladt be a gazdája, aki leakarta róla tépni a ruhát, de eközben az ő keze is égni kezdett. Mire a szerencsétlen asszonyon lobogó lángokat pokróccal és vizzel el tudták oltani, addigra már egé teste összeégett. Borzalmasan elcsufitva vitték a női kórházba, hol rettenetes kinok között halt meg vasárnap éjjel.

Szavalati estély. Csütörtökön és Szombaton este Kelety Elza szinművésznő szavalati estélyt rendez, a következő műsorral: »Jehova« »Simon Judit«, klasszikus drámai költemények. Vig monológok: »Levél«, »Balután« stb. Gabányitól. Helyárak: Körszék 1 K, zártszék 60 f. állóhely 40 fil. A n. é. közönség kegyes pártfogását kéri: Kelety Elza szinművésznő. — A helyiség, hol a szavalóestély megtartatik, szinlapon lesz jelezve.

Meghívó. A szombathelyi »Tanitó Otthon« alap javára 1909 február hó 14-én a Szabária-szálló nagytermében Balogh Gabriella, Bárány Bözsi, Gömbös Erzsi, Revelant Karola, Dely László, Böhm Alajos, Horváth Feri, dr. Priszter Szaniszló és Robicsek Ede urhölgyek és urak szives közreműködésével szinre kerül »A nevezetes kastély« vigjáték 2 felvonásban. Irták: A Bisson és Berr de Tarique. Forditotta Heltay Jenő. Az előadást tánc követi. Helyárak: első három sor 4 K, IV—VIII. sor 3 K, IX.—XV. sor 2 K, állóhely 1·20 K. A jótékony célra szánt szives adományokat elfogadja Darvas Károly.

Lopás. Ágoston Dávidné kemenesszentpéteri lakos lakásába mult hó 29-én éjjel tolvajkulcscsal betörtek s onnan 400 kor. értékü ruhanemüt és ágybelit elloptak. A tettesek cigányok. Ezzel kapcsolatban terjedt el vasárnap nálunk az a hir, hogy Háczky és Hertelendy magyargencsi földbirtokosokat kirabolták és meggyilkolták a cigányok, ami szerencsére nem bizonyult valónak.

A »Magyar Fürdőkalauz« 1909. II. kiadása, szokatlanul diszes kiállitásban, a napokban hagyta el a sajtót. — Az ügyesen összeállitott, könnyen áttekinthető hézagpótló munka, magyar és német nyelven illusztrálva részletesen ismerteti a magyar fürdőket, gyógyhelyeket, nyaralótelepeket, shatóriumokat stb. és magángyógyintézeteket, nemkülömben a hazai ásvány- és gyógyvizeket. Erdős József a munka szerkesztője, igazán dicséretes és sikeres munkát végzett, amidőn szakavatott tollal és nem mindennapi rutinnal vette kezébe a hazai fürdők eddig selejtes irodalmának ügyét, produkálván olyat, aminőt eddig sajnálattal kellett nélkülöznünk irodalmunk ezen ágában. A nélkülözhetetlen diszmunka szerkesztője valóban megérdemli a legteljesebb elismerést ezen hazafias vállalkozásért, mert a munka hivatva van arra, hogy a nágyközönség előtt helyes világitásban mutassa be a magyar fürdőket és ezáltal gátat vessen a magyarságtól a külföldi fürdőibe és külföldi ásványvizekert közönlő sok milliónak. — A diszmüvet, mely határozott nyereségé irodalmunknak, ajánljuk figyelmébe mindén érdeklődőnek, különösen pedig azoknak az illetékes köröknek, akiknek hivatásuk pangó hazai fürdőink ügyét elősegiteni. — A diszesen bekötött munka az ország valamennyi vasuti és hajófülkéiben, orvosoknál, egyletekben és nagyobb szállodákban nyer díjmentes elhelyezést. A diszmunkát bárkinek is ingyen küldi meg a »MAGYAR FÜRDŐKALAUZ« kiadóhivatala, Budapest, Eötvös-utca 36. I. 9.

Irodalom. A Franklin-Társulat kiadásában, Budapesten, egy rendkivül kedves és hasznos könyv jelent meg hamarosan második kiadásában, melyet főképpen a szülők, gyámok, nevelők és lelkészek figyelmébe ajánlunk. »Ne bántsd az állatot« a cime és K. Nagy Sándor irta. Az állatvédelem eszméje már nálunk is kezd terjedni és bár irnának róla inkább kevesebbet, mint inkább tényleg törekedjenek ily hasznos könyvek terjesztésével az állatvedelem szolgálatába állani, mert ez nemcsak emberiesség, erkölcsnemesitő és okos számitás, hanem közgazdasági kötelesség is.

Kapuvár. A Nyugatmagyarországi Földmivelők Gazdasági Egyesülete febr. 11-en nagy gazda-gyülést tart Kapuváron. A gyülés után este a kapuvári gazdakör táncmulatságot tart a Zöldfa vendéglőben. A belépő-dij 1 korona. —

Ragályos betegségek. Egyházashetyén a torokgyik, Jánosházán a diphteritisz járványosan. A szükséges óvóintézkedések már megtétettek.

A Petőfi Társaság ajándéka. A Petőfi Társaság kiadásában ritka értékes és becses mű jelent meg: Petőfi összes költeményei. A pompás vaskos kötet, melynek ára 20 koronára van jelezve, egyáltalán nem kerül könyvárusi forgalomba. A könyv kizárólag ajándékozási célra készült. A társaság ajándékképen küldi meg mindazon segitőinek, akik a Petőfi ház céljaira kibocsátott 1 koronás Petőfi-sorsjegyekből legalább 40 darabot megvesznek, vagy eladnak. A könyvhöz Endrődi Sándor irt előszót, melyből közöljük a következőket: — »Petőfi összes költeményeinek és a kiadása a lángelkü költő születésének 86-ik és eltünésének 60-ik évfordulója alkalmából a Petőfi Társaság cége alatt jelenik meg. Tehát emlékkiadás, mely arra van hivatva, hogy a Petőfi kultuszt tovább terjessze s a magyar érzelem és gondolatvilág legtisztábá és legerősebb megnyilatkozásait még szélesebb körben tegye közkincscsé. Egyébként sem érdektelen ez a kiadás, abban az évben lát napvilágot, melyben a Petőfi Társaság a magyar nemzet álhatatlan költőnk földi ereklyéinek muzeumát ünnepélyesen fölavatja és megnyitja. Végül ez a könyv az 1887-iki egykötetes nagyoktáv kiadás mintájára készült, melyet még maga Petőfi rendezett sajtó alá s igy nemesen, egyszerü formájával, betüivel, beosztásával hiven akarja szolgálni a Petőfi eredeti gondolatát s intencióit. — Petőfi összes és ujabb költeményei ily formában először jelennek meg együttesen s lehetőleg chronológiai sorrendben. Benne van e kötetben mindaz, mit a nagy költő egy még általa tervezett teljes gyüjtemény számára felveendőnek tartott.« — A Petőfi Ház sorsjegyei megrendelhetők a sorsjegyirodában Budapest, IX., Boráros-tér 2., azonkivül minden bankban és tőzsdében kaphatók. Húzás március 6-án lesz.

Tüz. Kemenesmagasiban jan. 31-én tüz volt Nagy Lajosnál, kinek lakóháza, pajtája leégett. A kár kb. 780 K, mely részben biztositás révén megtérül.

Ugyancsak tüz ütött ki a mult hétnn Kiscsöcsön is, Sebestyén Józsefné pajtajában, mely leégett. A kár 1233 K, mely részben meg fog térülni, biztositás utján.

Szentgáli vásárok. Szentgál községben julius és szeptember hóban tartandó vásár kizárólag csak állatvásár lévén, a vásárra iparosoknak kirakodni s ott árulni nem szabad. Aki pedig mégis kirakodnék, a veszprémi járás főszolgabirája által példás büntetésben lesz részesitve.

KEDVEZMÉNY LAPUNK ELŐFIZETŐINEK!!

BÉVÁRDY GYULA

RÓZSI

ÉS EGYÉB ELBESZÉLÉSEK

cimmel novella-kötetet adott ki. A száznál több oldalra terjedő kötetben egy csomó igen sikerült elbeszélés van, melyekben az iró megfigyelései, impressiói annyira figyelemreméltók, hogy bátran s a legmelegebben ajánljuk a kötetet kedvezményül lapunk olvasóinak.

Mindenki, aki lapunkra előfizet, megkapja a művet, ha ezen igényét velünk közli s **40 fillér** dijat hozzánk beküldi.

A mű bolti ára:

2 korona.

Kerületi képviselőt

keres egy elsőrangu, minden biztositási ágazatot művelő biztositási intézet

Celldömölk részére.

Csak megbizható, fizetőképes egyének vagy cégek ajánlata lesz tekintetbe véve. — Irásbeli ajánlatok a **Vasmegyei Napló** politikai napilap szombathelyre.

Kurtz Gyula

ajánlja kitünő zongoráit.

Kivánatra jutányos áron ölosönös, javit és hangol zongorát és pianinot.

Pápa, Főtér.

ÉPITÉSI IRODA.

Tisztelettel van szerencsénk a n. é. épittető közönség becses tudomasára hozni, hogy

Celldömölkön, Sági-utca 99. szám alatt.
(MERKL-PELE HAZ)

épitési-irodát és vállalatot

letesitettünk.

Elvállaljuk ugy helyben, mint vidéken, bármily méretu modern **lak- és bérházak, gazdasági épületek stb. tervezését. költségvetések készitését,** valamint ezek természetben való kivitelét; továbbá átalakitasok, tatarozásoknak a leggondosabban való elkészitését, melyeknek **pontos és szakszerü kiviteléért, ezen a téren hosszas időn át szerzett tapasztalataink kezeskednek.**

Amidőn legfőbb törekvésünk oda irányul, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelhessünk, — magunkat a nagybecsü épittető közönség szives pártfogásába ajánlva, maradtunk

kiváló tisztelettel

Horváth Testvérek
kőm. mesterek, epitesi vallalkozok.

A hölgyközönség figyelmébe!

Noi gyermekkalapok, kész kézimunkák, ezekhez szükséges anyagok. Női blusok és aljak! Kalapok átalakitása elfogadtatik

Ujhegyi Mihálynénál
PÁPA, Kossuth Lajos-utca 68. sz.

KIADÓ ÜZLETHELYISÉ . Celldömölkön (Uj telep), Rákóczi-utca 153. sz alatt egy füszerkereskedésnek alkalmas ÜZLETHELYISÉG azonnal kiadó. Bővebbet Kuti József máv kalauznál.

Egy-két fiu tanoncul azonnal felvétetik Béres Sándor cipész üzletében :: Czelldömölk.

Szőlőoltvány,

amerikai és hazai vesszőeladási hirdetmény. ::

[illegible] 60000/1898 számu szokányrendelete szerint: változott, első osztályu alma- és gyökeres **RIPARIA PORTALIS, RUPESTRIS-MONTICOLA és VITIS-SOLONIS** amerikai vadvessző, valamint **ugyanily alanyokra nemesitett,** fenti rendeletek **minden tekintetben** megfelelő, a legkiválóbb bor és **asztalszőlő-faju**

gyökeres fás- és zöldoltványok.

[illegible] hazai alma és gyökeres [illegible] **rendelt ezen évben nagymennyiségben** eladásra.

BADÁCSONYVIDÉKI SZŐLŐTELEP
homlokiaja, TAPOLCA, a Balaton mellett.

Hirdetéseket

felvesz a kiadóhivatal

WEBER TESTVÉREK

villany-erőre berendezett mészáros- és :: hentes-áru üzlete ::

SZOMBATHELY, belsikátor.

Lakás: Kid-utca 3-ik szám.

Ajánljuk naponta frissen vágott

marha-, borju- és sertés husainkat,

azonfelül saját gyártmányu **kalbaszainkat,** ugymint: **pariser, szvalada, .. frankfurter, .. formás virsli, krakauer, szenkalbász, krinolin, debreceni, augsburgi extrakalbász, szalámi** és **szárazkalbász, huros kalbász** nyersen füstölve, **nyelv és sertés- és máj sajtok.** *Naponta frissen kaphatók* mindennemü **füstölt husok** nyersen és főtten, **szalonna** frissen füstölten.

Zsir kicsinyben és nagyban.

Megrendeléseket [illegible] **pontos kiszolgálás mellett gyorsan** [illegible]

Kivülő tisztelettel

Weber Testvérek.

Naponta postai szétküldés

Mi-i-t? „— „Papa megengadte 'Hisz' valódi Jakobi-féle Antinicotin cigarettahüvelyek facobozban.

Figyelem! Szakin „JACOBI"jelzés nel valódi Minsen fadobez egy érdekes buvészkártyát tartalmaz.

SZUCS SÁNDOR FIA

bilardészszegi szőlőoltvány-
:: termelő-szőlő fiókielepe
CZELLDÖMÖLK, (Vasmegye).

Vezetője: **Mór Gyula mükertész.**

Bárkinek ingyen és bermentve küldi

[illegible]

mely minden szőlőbirtokosra nézve sok hasznos tudnivalót tartalmaz. Az oltványok Czelldömölkön személyesen is megtekinthetők. Áraim olcsók és anyagom kifogástalan.

Megkeresések a fiéktelep vezetőjéhez intézendők.

Nyomatott Dinkgreve Nándor könyvnyomdájában Celldömölkön.